

Verhalen

Dahlqvist

Verhalen

Copyright © 2025 Rasmus Dahlgvist (dahlgvist.be)

Omslagfoto © Ross Grant / rossgrant79 (unsplash.com)

Met de gewaardeerde medewerking van GB en BVC

Alle rechten voorbehouden.

ISBN/EAN 9789465206523

NUR 303

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, scan, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Inhoud

De zwaan	1
Wie dit leest is gek.....	23
Wachten op stilte	28
De voetbalvrouw	34
Even vader.....	37
De laatste reis	43
Droomjob	49
Het geheim van een goede relatie	57
Bedrijfs carnaval	63
De man met de gouden fluit	68
Onovergankelijkheid.....	73
Palmboomschilder.....	79
De kleine uitvaartondernemer.....	82
De stinkende zangeres.....	88
De hinnikende buurman	139
Dang kelkezannee savoodra unfortun	142
Stoelendans.....	154
Korting	164

De zwaan

Vandaag werd ik wakker om negen voor acht. Het was nochtans heerlijk warm in bed en ik had best nog veel langer kunnen blijven liggen. Toch dacht ik dat de dag meer tijd zou bieden als ik vroeg zou opstaan. De dag zou natuurlijk niet écht langer duren maar ik zou meer tijd hebben om dingen te doen alvorens weer naar bed te gaan. Dus knipte ik het licht aan en sloeg het donsdeken van me af. Het was het deken met de groene strepen en onbestemde blauwe vormen; een lelijk ontwerp dat erg goedkoop was omdat niemand zoiets lelijks ooit kocht, maar het was warm en geriefelijk. En in zulke gevallen prefereer ik de prijs boven het ontwerp. Het is 's nachts hoe dan ook donker dus je ziet er niks van. Ik bedacht me dat ik niet zeker was of je *de* deken of *het* deken moet zeggen. Waarschijnlijk weer zo'n typische Vlaams-Nederlandse taalkwestie: ik besloot het later op te zoeken.

Wat later stond ik in mijn pyjamabroek voor de wastafel en goot koud water over mijn gezicht. Veel meer doe ik niet 's morgens. Het is meer om wakker te worden dan om me te wassen. Ik droog mijn handen dan een beetje af aan mijn haar, zodat het makkelijker kamt en blijft liggen. Vervolgens begon ik mijn tanden te poetsen terwijl ik in de spiegel keek en ik plots merkte dat er achter me een zwaan op de wc zat.

Mijn toilet is namelijk in de badkamer, achter de deur en naast de douche. Het is een nieuw hangtoilet dat ik pas twee maanden geleden heb laten installeren door een sympathieke en betrouwbare loodgieter. Hij is niet duur, levert goed materiaal, goed werk, en komt op de beloofde tijd: een eerste klas vakman. Tijdens het werk praat hij ook honderduit over de politieke situatie en heeft mooie woorden bij: heerlijk schattige woorden zoals *kantendeuvel*, *scharnierplug* en *zittingbuffer*. Zo'n man, zo eenvoudig en toch vol van verhalen en meningen, alsof hij de wereld zelf in zijn handen heeft. Heerlijk om met zo'n eerlijke mens te praten terwijl hij vlijtig verder werkt.

Ik werkte het tandenpoetsen af en kamde mijn haar alvorens me om te draaien om naar de zwaan te kijken. Ze zat daar op het deksel, als een koningin op haar troon, met een zelfverzekerde houding. Kon niet anders, want mijn moderne wc heeft een automatisch zachtsluitende bril met deksel. Er kan dus nooit een beest in de pot kruipen. Hoogstens op het deksel zitten, en dat was net wat deze zwaan deed.

Het was een witte zwaan van het type dat je in parken op vijvers ziet. Ze zat ineengedoken op haar borst en buik, het hele deksel met haar pluimen bedekkend, alsof ze op een nest zat te broeden. Het leek of ze geen poten had, althans had ze die op één of andere manier onder zich opgevouwen, zodat ik er niks van zag. Het leek wel of ze op magische wijze boven de grond zweefde, net als het toilet zelf.

Haar vleugels waren opgevouwen op haar rug zodat het een bol van witte pluimen leek, maar er stak uiteraard wel een hele lange nek uit, een beetje gebogen en met aan het eind een scherpe bocht voor het hoofd en een zwarte bek. Het leek me dat de zwanen die ik uit het park kende een oranje of gele snavel hadden. Maar deze had dus een volledig zwarte bek, inclusief de ogen, waarmee ze me aanstaarde. Ze draaide haar kop afwisselend naar links en naar rechts, alsof ze langzaam nee zei terwijl ze naar me keek.

Mijn zwanenkennis dateert echter uit een ver verleden want zover ik me kan herinneren heb ik de laatste keer een zwaan van dichtbij gezien toen ik pakweg zes was en met mijn moeder in het park liep. Mama had een zak met oud brood bij, dat ze tevoren met een groot gekarteld mes op een plank in de keuken in blokjes gesneden had. We gingen eendjes voeren, maar er zaten ook twee van die knobbelzwanen in het water.

Dat schoot me nu plots te binnen: knobbelzwanen, zo heten die beesten. Ze dreven statig rond in het water en pikten het brood op dat we naar hen gooiden. Soms staken ze hun kop en nek in het water, op zoek naar iets op diepten waar eenden niet bij kunnen. Die eenden maakten geen schijn van kans om te eten als de zwanen in de buurt waren. Eens uit het water liepen ze log en waggelend rond en aten gras.

Ik keek nog eens goed naar de snavel van mijn zwart-witte wc-zwaan en er was inderdaad geen

spatje oranje of een knobbel te zien dus was het mogelijk een andere soort. Niet dat het van belang was: een zwaan is een zwaan en het was toch uitzonderlijk dat het beest in mijn badkamer gelopen of gevlogen was. Kan zo'n grote vogel wel vliegen? En als het kan, maakt die vleugelslag dan geen herrie? Had ik dan niet gewekt moeten worden door dat lawaai? Het was rustig geweest die nacht. Voor middernacht was ze zeker niet gearriveerd, want ik had het magische moment afgewacht dat zich op mijn digitale wekker afspeelt.

Ik heb namelijk een wekker die op een schap achter het bed staat en die in grote rode letters de tijd op de tegenoverliggende muur aan het voeteneinde projecteert. Slapen doe ik gemakshalve op mijn rug. Op die manier hoef ik alleen maar mijn ogen te openen om te weten hoe laat het is. Wat een verschil met de oude klok! Die maakte lawaai en stond achter me of naast me, zodat ik me steeds moest omdraaien of rechtop gaan zitten om te weten hoe laat het was. De nieuwe, digitale wekker heeft vlammen rode cijfers. Ze bestaan uit streepjes, met twee streepjes voor de één, vijf streepjes voor de twee, enzovoort met als maximum zeven streepjes voor de acht. De uren en minuten worden netjes gescheiden door een dubbele punt, maar dat hoef ik niet verder uit te leggen. Dat weet tegenwoordig ieder kind.

De tijd bouwt zich langzaam op en de wekker produceert onderweg de wonderlijkste getallen en getallenreeksen. Zo is er, om een voorbeeld te geven, de mooie opvolgende reeks 1:23 gevolgd door 2:34

en 3:45, vervolgens 4:56. Het spreekt vanzelf dat 5:67 enzovoort niet bestaan, maar de draad wordt later weer opgepikt om 12:34 met een sprongetje naar 23:45. En dan is het, om van de getallenreeksen af te wijken, tijd voor de apotheose. Want traag maar zeker nadert de dag zijn einde met steeds grotere getallen met vier cijfers, tot plots de spons geveegd wordt over die drukke dag, en in één klap springen we van 23:59 naar 0:00. Klaar voor een schone lei, een nieuw begin!

Sommige uren betekenen niets: zoals het tijdstip waarop ik die morgen wakker werd: negen voor acht, of 7:51, een nietszeggend cijfer, een non-getal.

De zwaan begon haar pluimen te fatsoeneren. Die lange, dunne nek bleek heel soepel en wendbaar. Ze rommelde met haar bek in de bol van pluimen tussen haar vleugels, strekte dan de nek en schudde steeds haar kop. Ik nam gemakshalve maar aan dat het een vrouwtje was, want hoe kon ik in godsnaam weten of het een zij of een hij was?

Ze leek geen honger te hebben. Ik besloot alvast om haar niet te voeren. Ik zie mezelf niet met een schaar gras staan afknippen op de hondenweide aan de overzijde van de straat. Oud brood heb ik niet omdat ik steeds een brood koop van een formaat dat ik helemaal zelf kan opeten vooraleer het hard wordt en ik het overschot zou moeten weggooien. Als ontbijt neem ik 's morgens twee of drie sneden brood, de ene keer twee, de andere keer drie. Als het op brood aankomt, zit er geen regelmaat in mijn leven.

Ik heb het liefst meergranenbrood met zaden en pitten omdat ze zeggen dat het gezonder is dan wit brood met niks erin.

Haar ogen waren zo zwart dat ik van op die afstand niet kon zien of ze een iris of oogwit (of oogzwart?) had. Ik heb geen enkel benul van vogelogen. Op de televisie zie ik wel eens een uil en die heeft grote ogen met duidelijke pupillen. In de winter hang ik zo'n vetbol met zaden aan de muur van het terras, maar of de pimpelmezen die daarvan komen eten ook duidelijke ogen hebben weet ik niet. Misschien moet ik daar binnen enkele maanden eens op gaan letten. Niet dat ik veel op dat terras zit. Het is zo klein dat ik er met moeite een stoel kan zetten.

De zwaan bleef me aanstaren en dat maakte me ongemakkelijk. Met die donkere ogen van haar was ik niet zeker waar ze eigenlijk naar keek. Ik stond daar nog steeds in mijn pyjamabroek op zowat anderhalve meter van haar vandaan. Ik bewoog me niet want bij elke beweging die ik maakte kon ze het heen en weer zwaaien van mijn geslacht in die losse pyjamabroek zien. Stel je voor dat ze overwoog om met een grote uithaal van haar nek een aanval naar mijn weke delen te ondernemen en een hap uit mijn klokkenspel te nemen. Niet opzettelijk misschien, want ze was gewend aan gras en brood, maar je weet maar nooit of ze nieuwsgierig was naar mijn bungelende familiejuwelen. Ze kon hier niet blijven.

Ik schuifelde dus zijwaarts de badkamer uit, maar liet het licht branden en de deur open en liep naar de

woonkamer. Ik moet hier dringend weer eens afstoffen, ik weet het wel. Niet dat er iemand is die daar opmerkingen over zou maken, maar ik vind het zelf irritant om te zien dat er stof op de glazen salontafel ligt. Het is vooral 's morgens of in de winter, als de zon laag staat dat je al dat stof ziet liggen, dat zich als een sluier over het leven legt. Hoe dat stof er steeds komt is me een raadsel. Waar dwarrelt het toch vandaan? Ik heb zo'n ouderwetse stofborstel gekocht; een *plumeau synthétique antistatique* stond er op de cellofaanverpakking. Die borstel werkt nog het best. Ik klop hem dan 's avonds uit op het balkon zodat niemand mijn stofwolken omlaag ziet zweven. De borstel heeft een plaatsje aan een haakje in de bezemkast in de gang.

Niemand ziet mijn stof want ik heb er de gewoonte van gemaakt om geen bezoek te accepteren. Mijn appartement is te klein voor familiefeestjes of party's met vrienden. Ik ga wel zelf op bezoek. Andere mensen hebben grote tafels met veel stoelen in grote stofvrije woonkamers. Het lijkt erop dat ze er geen bezwaar tegen hebben om vooraf alles in orde te maken en achteraf weer op te ruimen. Ze halen drank en voedsel in huis of koken zelf, spelen achtergrondmuziek en praten veel, maar vermijden vooral de meer delicate politieke en maatschappelijke onderwerpen. Of ik het debat op de televisie gevolgd heb, of ik de film die iedereen moet zien gezien heb, wat ik denk van de beslissingen van minister Zuzenzo, dat alles de schuld is van politiciers en hoe erg het toch is met dit en dat omdat het vroeger allemaal beter was. Ik zou hun stellingen kunnen

weerleggen en hun standpunten ondergraven met objectieve feiten en logische redeneringen. Maar dan lijkt ik te intelligent en vinden ze het niet leuk dat ik al hun meningen binnen de vijf minuten ontmijn en hun stellingen gericht omverwerp als gooide ik een bal naar een kegelspel.

Stof dwarrelt ook neer op de randjes van de schappen van de grote boekenkast. Ik schuif altijd alle boeken tot zo dicht mogelijk bij de afgrond om dit te vermijden, maar toch kan je tussen de ronde ruggen driehoekjes stof zien liggen. Bovendien hoopt er zich achter de romans ook steeds stof op en dat is vooral te wijten aan het feit dat boeken niet allemaal even hoog zijn. Als je je boeken niet op formaat sorteert - wat echt wel idioot zou zijn - maar wel op onderwerp, dan kom je dat probleem ongetwijfeld tegen.

Wat moest ik ook alweer opzoeken? O ja, of het dé of hét deken is. Ik nam het eerste deel van het driedelige *Groot Woordenboek der Nederlandse Taal* dat naast het *Groot Synoniemenwoordenboek* staat. Groter dan andere boeken zijn die woordenboeken niet. De betekenis van groot slaat hier dus op de omvangrijkheid en de volledigheid van het gebundelde onderzoekwerk, en niet over de grootte van het boek zelf. Klein zullen ze hun naslagwerk niet noemen, alhoewel het *Klein Woordenboek van de Nederlandse Taal* ook bestaat! In zes delen dan. *Deken* blijkt van oorsprong een de-woord te zijn, maar in België wordt het vaak als het-woord gebruikt terwijl in Nederland vrijwel alleen dé deken gangbaar is. Zo zie je maar. Had ik alweer gelijk.

Het lemma *Zwaan* staat uiteraard in het laatste deel van het woordenboek. Met een Z beginnen en dan nog een W als tweede letter: je kan haast niet verder achteraan staan. Alhoewel het me verbaasde wat er nog allemaal achter *zwaan* kwam: dingen zoals *zwaartekracht*, *zwaluw* en *zwoerdrol*, haha zwoerdrol, da's een leuke die ik moet onthouden. Maar een zwaan is dus volgens Van Dale een tot de eendachtigen behorend geslacht van zwemvogels met een lange, dunne hals die 23 wervels bevat. De knobbelzwaan blijkt inderdaad inheems te zijn.

Ik ging nog even kijken naar mijn wc-zwaan en ze zat nog steeds op haar zwevende troon in de badkamer. Het leek wel of ze iets zenuwachtiger rondkeek, met een hongerige of dorstige blik, of met het plan om op wandel te gaan in mijn appartement. Ik droeg nog steeds die pyjama en liep naar de slaapkamer om me aan te kleden. Ik zag aan de rode cijfers op de muur dat het inmiddels al 10:10 uur was.

Ook een leuke reeks, die dus begint met het magische 0:00, dan volgt 1:11, 2:22 enzovoort, tot 5:55. Dan een sprongetje, want 6:66 bestaat niet. Dat is het getal van de duivel: als je dat op je muur ziet verschijnen dan kan je je maar beter voorbereiden op het ergste. 7:77 tot en met 9:99 zijn ook noppes, maar dan begint het weer met 10:10 (nu dus) en dan telkens wachten tot 11:11, 12:12, 13:13 en een onafgebroken reeks die met 23:23 eindigt.

Vanuit de badkamer klonk een geluid. Alsof de zwaan me zelf wou vertellen van welke soort ze was. Ze krijste of kwaakte niet, neen het leek op een instrument. Een blaasinstrument uiteraard, misschien een klarinet, een fagot of een trompet. Bestaan er muzikale zwanen? *Het Groot Woordenboek der Nederlandse Taal* loste de zaak op. Klarinet of fagotzwanen stonden er niet in. Niet dat die dieren niet zouden kunnen bestaan, want er ontbreken wel meer woorden in woordenboeken. Soms printen ze op de achterflap “met meer dan 50.000 woorden”. Ze maken dus een boek, maar weten zelf niet hoeveel woorden erin staan? Gaat dat tegenwoordig niet met een computer? Die kan toch berekenen? Méér dan vijftigduizend klinkt veel, maar het kunnen er best maar 50.001 zijn, of 59.342.

Nadat mijn zwaan nogmaals riep wist ik zeker dat er een trompet in het spel moest zijn en inderdaad: een trompetzwaan bestaat! Maar bij *trompetzwaan* staat gewoon: *zie trompetterzwaan*. Dus weer even terug omhoog in de woordenlijst en daar staat het: trompetterzwaan - grote soort van zwaan met zwarte snavel.

En die zat op mijn toilet!

Wie weet was het een nog onontdekte zwanensoort, want ik zag geen knobbel en geen trompet: het was eerder een zwart-witte zwaan met grijstinten. Een mutatie misschien?

Trompet(ter)zwaan of niet: ze moet weg. Ik plofte in mijn lederen comfortstoel om een plan te bedenken. Hij zit inderdaad comfortabel, die stoel. De juiste afmetingen en contouren aangepast aan het menselijk lichaam. Fins design uiteraard. Of Deens, dat kan ook. Je kan achteruit leunen, ronddraaien en de hoogte verstellen.

Ik heb vanuit mijn eenmanssofa zicht op de televisie, maar ook op de wandvullende boekenkast. Wat stom dat je om de titel van boeken te lezen de ene keer met je hoofd schuin naar links en de andere keer schuin naar rechts moet houden. Elk jaar komt er een oude vriend op bezoek. Een vriend is het eigenlijk niet, want het is de oude irritante boekhouder van op het werk. Hij is gepensioneerd, net als ik, en heeft dus tijd om een jaarlijkse visite te plannen. Blijkbaar denkt hij dat hij op goede voet staat met al zijn oud-collega's en wil herinneringen ophalen uit zijn oersaaië carrière. Hij komt wel steeds netjes aangekondigd en op tijd, wat ik kan appreciëren. Zijn vraag, met een blik op mijn boekenkast, is steeds of ik al die boeken gelezen heb? Ik weet dat die vraag er komt dus ik kan de neiging onderdrukken om te zeggen dat men geen boeken koopt om ze ongelezen op een schap te zetten. Ik antwoord dus naar waarheid dat ik ze écht gelezen heb.

Maar ik zou liegen, want ik kocht vorige maand het boek *Binair* en dat moet ik weldegelijk nog lezen. Ik weet dat in het binaire of tweetallig stelsel getallen worden voorgesteld door een rijtje van slechts twee

cijfers: de 0 en de 1. Het leek me nuttig om daarover meer te weten. Mijn wekker projecteert immers een binaire reeks op de slaapkamermuur. Het is te zeggen: op bepaalde uren van de dag. Wat maakt dat er net na middernacht, alweer te beginnen van het apocalyptische uur 0:00 binaire cijfers volgen: 0:01, 0:10, 0:11, 1:00, 1:01 enzovoort tot 1:11, gevolgd door een pauze, en dan komen 10:00, 10:01, 10:10, 10:11 en 11:00, 11:01, 11:10 en zelfs 11:11! Het lezen van dat boek zal me dus wel helpen om één en ander beter te begrijpen.

Mijn plan zou rekening houden met de feiten. De trompet(ter)zwaan moest naar buiten begeleid worden. Ze mocht niet afdwalen in het appartement. Zeker niet naar andere kamers waggelen. Ook niet ontsnappen via de voordeur naar de gemeenschappelijke overloop, want ze zou daar vast komen te zitten met als enige uitweg de lift of de noodtrap. Een lid van de eendachtigen loopt niet naar het duister, want daar loert het gevaar. Een vos, een kat, een stroper. Ze waggelen dus naar het licht. Naar het licht aan het eind van de tunnel. Naar de vrijheid. Ze moest dus naar mijn terras geleid worden.

Eendachtigen zijn sierlijk zolang ze op het water drijven. Het is alsof ze door een onzichtbaar motortje in hun kont voortgestuwd worden in de richting van het oud brood dat je in het water gooit. Eens weer op het land strompelen ze rond. Aan dat waggelen kunnen ze niks doen want het zijn nu eenmaal watervogels. Ik hield op met eendjesvoeren in het park omdat mijn moeder me jarenlang had belogen over

Sinterklaas, de Paashaas, de Tandenfee en vooral de herkomst van baby's. Ik had mijn mama altijd vertrouwd en gevolgd, haar hand vasthoudend, brood gooiend naar zwanen, maar toen ik al die leugens doorhad begon ik aan alles te twijfelen. De grootste schok kwam toen ik op tv in een dierendocumentaire zag hoe eenden en zwanen zwemmen: ze hadden een onderwatercamera geplaatst en je zag die beesten met hun opengesperde dunne pootjes met scherpe tenen en driehoekige vliezen ertussen peddelen en spartelen. Het leek helemaal niet meer op het statige, gracieuze glijden over water, maar op een stuntelige vertoning, een leugen net als de Paashaas.

Mijn plan begon vorm aan te nemen. De deur van de badkamer zou ik alvast 90 graden openen, zodat die de gang naar de slaapkamer afsloot. Nu nog het andere deel van de gang, richting voordeur. In die gang is er een ingebouwde bezemkast die met een smallere deur afgesloten wordt. Te smal om als versperring te dienen maar de oplossing was om die deur uit de scharnieren te haken, wat wonderwel zonder problemen gebeurde, en vervolgens de deur horizontaal naast de badkamer te leggen zodat er een duidelijk pad kwam. De zwaan zou vast niet over die deur wippen, want zwanen kunnen niet wippen voor zover ik weet. Ze zwemmen of waggelen, maar wippen niet. Tenzij misschien als men ze opjaagt, zoals kippen die over een afsluiting springen. Maar ik zou de zwaan niet opjagen: ze moest zelf het initiatief nemen om rustig naar de vrijheid te lopen.